

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-764398569
DOS-2019-0007397

Bijlagen
-

Aan Provinciale Staten

Onderwerp
Visserij

Geachte Statenleden,

Middels deze brief informeer ik u over de inzet van de provincie voor de visserij, naar aanleiding van vragen van het lid Hoogland (VVD) en de toezegging van gedeputeerde Bom-Lemstra in de Statenvergadering van 11 november 2020. Allereerst een korte analyse van de onderwerpen die op dit moment spelen en van de rol van de provincie inzake beroepsvisserij. Aan het eind van de brief volgt de conclusie over de inzet van de provincie.

Wat speelt er?

a. Brexit

De Brexit heeft grote gevolgen voor de Nederlandse zeevisserij. In Zuid-Holland zijn met name de pelagische visserij (visserij op schoolvormende soorten als haring en makreel) en de kottervisserij sterk afhankelijk van de Britse wateren. In de Brexit-deal is afgesproken dat Europese vissers vanaf 1 januari nog 5,5 jaar mogen vissen in de Britse wateren, maar gemiddeld wel een met een kwart minder aan vangst. Voor de economische schade hiervan wordt een beroep gedaan op de Brexit Adjustment Reserve (BAR). In 2026 gaan de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk opnieuw praten over toegang tot de Britse wateren.

b. Noordzeeakkoord

Het Noordzeeakkoord omvat de afspraken tussen het Rijk en stakeholderpartijen over keuzes en beleid gericht op de balans in activiteiten op de Noordzee tot en met 2030 en daarna. Een van de uitkomsten van het Noordzeeakkoord is dat er meer ruimte komt voor natuur en minder ruimte komt voor de vissers. Daarom geeft een deel van de visserijorganisaties geen steun aan het Noordzeeakkoord.

c. Pulskorvisserij

Pulskorvisserij is beroepsvisserij met behulp van sleepnetten, gericht op platvis. Vis wordt opgeschrikt door elektrische pulsen. Dat is een innovatie ten opzichte van de conventionele boomkorvisserij, waarbij vis wordt opgeschrikt door het beroeren van de zeebodem met zogenaemde wekkerkettingen. Pulskorvisserij heeft economische en ecologische voordelen ten opzichte van boomkorvisserij: het brandstofgebruik is tot 50% lager door lichter vistuig, de bodem

wordt minder omgewoeld en er is minder bijvangst. Vissen met elektriciteit is in principe verboden. Sinds 2007 zijn er ontheffingen verleend om onderzoek naar deze nieuwe vismethode mogelijk te maken. Nederland heeft in de loop der jaren onder het mom van onderzoek steeds meer ontheffingen geregeld, waardoor weerstand is gegroeid onder de andere EU-lidstaten, met meer traditionele en kleinschalige visserij. Nederland vertrouwde op de ecologische argumenten om pulskorvisserij in Europa goedgekeurd te krijgen, maar heeft de sociaal-economische factoren onderschat. In januari 2018 heeft het Europees Parlement ingestemd met een totaalverbod op de pulskorvisserij. De minister van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid zet zich in voor hernieuwde toelating van de pulskorvisserij.

d. Aanlandplicht

Door de Europese aanlandplicht is het verboden om ongewenste bijvangst (te kleine vis, of vis waarvoor de visser geen quotum heeft) terug te gooien in zee. Door de aanlandplicht wordt het aantrekkelijk om te investeren in maatregelen die bijvangst beperken, zoals beter vistuig en betere vissersschepen.

e. Kierbesluit

De Haringvlietsluizen gaan op een Kier ter bevordering van de visintrek. Het Kierbesluit is voor de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) aanleiding geweest om een visserijvrije zone in te stellen bij de Haringvlietsluizen, om mogelijke effecten van visserij op vismigratie te beperken.

Relevante wet- en regelgeving: Wie gaat waarover?

a. Visserijwet

Doel van de visserijwet is het voorkomen van overbevissing en het bevorderen van doelmatigheid van de beroepsvisserij. In de wet is onder andere vastgelegd aan welke eisen visgerei en vissersschepen moeten voldoen, de vergunningen waarover men dient te beschikken en regels voor het pachten van viswater. Het bevoegd gezag ligt bij de minister van LNV.

b. Wet natuurbescherming

De provincie is bevoegd gezag voor de vergunningverlening en handhaving op grond van de Wet natuurbescherming voor de beroepsvisserij in binnenwateren (Haringvliet, Volkerak-Zoommeer) en voor de beroepsvisserij met vaste vistuigen in de Voordelta. Voor de overige vormen van beroepsvisserij (boomkor-, garnalen-, schelpdiervisserij) ligt het bevoegd gezag bij de minister van LNV. Een vergunning of ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming wordt alleen verleend wanneer er geen significant negatieve effecten op soorten of habitats met een instandhoudingsdoelstelling plaatsvinden. In een dergelijke vergunning kunnen voorwaarden worden opgenomen om negatieve effecten op soorten (en habitats) met een instandhoudings- of verbeteringsdoelstelling te voorkomen. Deze soorten worden niet direct bevestigd, maar zijn soms bijvangst. Alle grote wateren en de Voordelta zijn Natura 2000-gebieden. Rijkswaterstaat is voortouwnemer op de processen rond het opstellen van de natuurbeheerplannen en Gedeputeerde Staten zijn samen met de ministers van IenW en LNV bevoegd gezag voor het vaststellen ervan. De provincie gaat over het droge deel (de oevers), het rijk over het natte, wat betekent dat de provincie verantwoordelijk is voor het realiseren van instandhoudingsdoelen op het droge deel (oevers) en dus niet voor de natuur onder het wateroppervlak.

Belangen en kansen voor Provincie Zuid-Holland

a. Economisch belang

De beroepsvisserij is vooral lokaal (Stellendam, Katwijk, Scheveningen) van sociaal-economische betekenis is. Net als in andere sectoren is er rond visserij aanverwante bedrijvigheid. Met name in Stellendam is een breed cluster van visserij-gerelateerde bedrijven aanwezig, waaronder een veiling en scheepswerven, die participeren in het Visserij Innovatie Centrum. Vanwege het lokale belang is te verkennen om via gebiedsprogramma's aandacht te besteden aan de visserij.

b. Natuurbelang

De Noordzeekust en deltawateren zijn van groot belang voor de natuur van Zuid-Holland vanwege de grote variatie aan ecosystemen, die bijvoorbeeld dienen als kraamkamer voor vissen en als rustgebieden voor broed- en trekvogels. Daarom zijn deze aangewezen als Natura2000-gebieden, waarmee de bescherming van de natuurwaarden, in de vorm van habitattypen en -soorten, is vastgelegd. We verlenen vergunningen of ontheffingen in het kader van de Wet natuurbescherming alleen wanneer er geen sprake is van significante negatieve effecten op de natuurwaarden.

c. Kansen: waarmee kan de provincie helpen?

De provincie stimuleert innovaties in het MKB. De beroepsvisserij en de aanverwante bedrijvigheid vallen daaronder. Het Visserij Innovatiecentrum Zuidwest-Nederland is in het verleden ondersteund met een subsidie uit het Europees Visserijfonds, gefaciliteerd door de provincie. Vanuit de visserijgemeenten wordt steun (lobby) op prijs gesteld, omdat de provincie meer gewicht in de schaal legt dan een gemeente. Dit wordt ingevuld via lidmaatschap van het Bestuurlijk Platform Visserij en de via Europese lobby.

d. Campus@Sea Scheveningen en Toekomstonderzoek 'Kansen van de Noordzee'

Samen met de Gemeente Den Haag wordt gewerkt aan een *fieldlab* in oprichting dat zich toespitst op innovaties op de Noordzee, aan de kust en in de haven. De thema's zijn voedsel (waaronder visserij), energie, ecologie en sport (recreatie). Daarnaast wordt er momenteel een onderzoek uitgevoerd in het kader van de Toekomstagenda van de provincie met het onderwerp 'Kansen van de Noordzee'. Hierin worden de kansen die zich de komende jaren zullen voordoen als gevolg van de grote veranderingen op de Noordzee in kaart gebracht. Daarbij wordt gekeken naar de invloed hiervan op de verschillende opgaven van de provincie op de verschillende terreinen (schone energie, voedsel, ecologie, ruimtelijks impact etc.). De verwachte toekomstige ontwikkelingen binnen de visserij komen hierin ook aan de orde. De belangrijkste uitkomsten van het onderzoek zullen worden gepresenteerd tijdens het Festival van de Toekomst.

Conclusie

Overwegende de beperkte rol van de provincie ten aanzien van visserij en de inschatting dat het sociaal-economische belang beperkt blijft tot lokaal niveau, willen wij:

- De inzet op innovatie (via MKB-subsidie, *fieldlab* en Toekomstonderzoek) continueren;
- Deelname aan het Bestuurlijk Platform Visserij continueren;
- Het belang van de Zuid-Hollandse zeehavens opnemen in nog te formuleren kernboodschappen ten behoeve van lobby in Brussel;
- Verkennen of visserij onderdeel kan zijn van de gebiedsprogramma's.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

--

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit